

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificivm In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventvales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

§. VI. Etiamsi nullae poenae pro peccatis persoluendae restarent, caro
tamen afflictionibus exercenda, ob multiplices fructus quos ea seueritas
secum fert. Fructus hi exponuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

petitur. Adeoque non aliàs magis tibi es pius, quād dum na-
turā vidēris impius.

§. VI.

*Etiam si nullæ pœnæ pro peccatis persoluendæ restarent, caro
tamen afflictionibus exercenda, ob multiplices fructus
quos ea severitas secum fert. Fructus hi exponuntur.*

*Animus,
peractis be-
ne cum
Deo rebus.
debet nihil-
ominus
corpori sub-
iraci, il-
ludque ca-
stigare.*

Hactenus de satisfactione exhibendâ, eāque pro ratâ portione
cum corpore diuidendâ, fuimus solliciti. Altius nunc promo-
ueo, actionemque corpori indico ulterius. Demus inquam sanè, a-
nimam ita cum Deo rationes suas instituisse, tantâque pœnitudine
detestatum fuisse patrata crimina, vt non culpa modò condonata
jam sit, sed pro pœnis omnibus sic satisfactum, vt nullis prorsus sit
in debitibus, nihilque pœnarum persoluendum restet: an ideo censes
tu, animam debere corpori acquiescere, quod bellorum omnium &
litium incensor fuit & origo? Fareor, pax cum offenso Deo jam
coaluit, res acta est bene & sanè feliciter: verū, an quæ compo-
nendis omnibus tantam defatigationem sustinuit anima, cum carne
aget pacificè, per cuius petulantiam turbatum fuit & domi & foris?
Périculosa profectio, atque admodum temeraria est hæc dis-
simulatio: malè agetur ab animâ, si agat flaccidè.

*Exponit
id per ex-
emplum.*

Etenim si per seruorum ancillarumque inter se debacchantium
& per græcantium petulantiam & proteruiam, flammas temerè
per jocum circumductam, ædes conceperint; quæ tandem pa-
tris-familias industriâ & accurrentium labore sint sopitæ: an, li-
cet damni periculum discussum jam sit, intempestiuam seru-
rum ancillarumque procaciam dissimulabit herus, & incendio
extincto, cum incendiariis amicè aget & placidè? profectò si sa-
pit, compositâ domo, flammis superatis, tum dēnum iratos
vultus induet, ancillarumque licentiam meritis pœnis refræna-
bit, ne rursus per inertem indulgentiam, lasciviandi detur oc-
casio.

*Alioquin
corpus ite-
rum insô-
lescat.*

Peccator, quisquis es, fatis tibi conscius es, quantis ignibus
arserit animus; ignibus inquam, qui æternas flamas prouocab-
ant; discrimini vix eruptus es, lachrymisque quas ex animo
expressas

40.

41.

42.

expressas tempestiuè adduxisti, sopusum est æternitate totâ duraturum incendium: gratulor imprimis tibi de bene peractâ re. Verùm an incendiarios non aggredieris? impunè illi totâ domo vagabuntur, vidente & injuriam dissimulante te? Vnde enim tam ingens ortum est incendium, nisi ex carnis petulantia, & seruorum ancillarumque plus æquo in tuis ædibus insolecentium, projectâ audaciâ? certè quotquot carni insident affectiones aut passiones, animæ mancipia sunt & ancillæ: hæ totam incendunt animam, impurisque consumunt flammis. Et hoc tu patseris? Conurge in iras aliquando tandem dignas te: ancillarum procaciam, etiam flagris, si necesse est, doma; & discant tandem dominum pati. Sciat caro mancipium esse se, mancipiorum pœnis dum afficitur; non facile redditura in scelus, quod in se sentit non dissimulanter, sed pro meritis castigari. Neque alio modo magis accommodo, mancipium esse se corpus sciet, quam si seruitutis notas, vibices verberum, tergus ferat. Discet profectò tandem caro modestè agere, neque dominæ, animæ inquam, de tam facili insultare.

43. Ne tamen, sic agendo suspiceris agere te crudeliter: misericordiam Dei imitaris; quæ, vt grauissimè docet Tridentinum, post condonatam culpam, pœnas tamen exigit. Ecce inquies? ne nimia indulgentia, relabendi caussam det. *Et Diuinam deceat clementiam*, inquit Synodus, *ne ita nobis absque ullâ satisfactione peccata dimittantur, vt, occasione acceptâ, peccata leuiora putantes, velut injurijs & contumeliosis Spiritui Sancto, in grauiora labamur, thesaurizantes nobis iram in die ire.* Tanta est enim naturæ corruptæ peruersitas, & placidis rebus in omnem insolentiam tam est projecta, vt Diuinam quoque clementiam deceat, non omnimodo esse clementem: quinimò misericordia quoddam genus sit, Deum condonatâ culpâ, remissisque æternis ignibus, peccatori adhuc aliquantulum subirasci. Ne tamen iram nomines: caute-
la est. Hanc tu, Dei peccata castigantis amicam inclemantium imitare; subigendum est corpus; domandi, quos altos nimium gerit spiritus, pœnisque inflictis continendum in officio, ne per antiquam petulantiam jugum excutiat, & per omnia præcepis infaniat. Nam vt rectè Tridentinum: *Proculdubio magnoperè à peccato reuocant, & quasi frēno quodam coērcēnt hæ satisfactorie pœnæ, cautiōresque & vigilantiores in futurum, pœnitentes efficiunt.*

*Seueritas
illa clementia est.*

Trid. sess.
14. c. 8.

Dum caro ciuit. Nihil verius : nam nullius rei expeditior est memoria ;
timet casti- quām patientiæ. Facillimè in mentem venit id , vnde grauia su-
gari, time- mus perpessi. Pœnarum itaque corpori inflictarum , si perfun-
bit peccare. toriæ non fuerint sed vrgentes, promptissima erit recordatio ; à
 pœnis autem natura pro genio suo cùm abhorreat , etiam scelera
 auersabitur , è quibus supplicij de se sumendi data est occasio ;
 neque deinceps erit caro ad audendum insolens , vbi pro audaciâ
 timet castigari : præsertim si experientiâ fuerit edocta , animum
 pro imperio agere , majoresque admoturum corpori pœnas , si
 perget insolescere. Atque hic est pœnarum sponte suscepta-
 rum fructus eximius , futura nimirūm scelera resecare ; & corporis
 sui semper tumidi , semper rebellis , dominium exercere & quidem
 despoticum.

Fructus
primus pa-
nientia
corporis.

Fructus
secundus.

Alter qui ex spontaneis afflictionibus carnis fructus petitur , 44.
 est vitiorum per socordiam , aut etiam per scelera contractorum ,
 egregia medicina. Præclarè id rursus Tridentinum , *medentur*,
 inquit , *peccatorum reliquijs* , *¶ vitiosos habitus maledicendo*
comparatos , *contrarijs virtutum actionibus tollunt*. Sic nimirūm ,
 consueram oculorum petulantiam corriges , eos continendo per
 vim , vbi aspiciendi quæ grata sunt datur occasio : gulæ , vbi ma-
 teriam subtraxeris , jejuno medeberis : luxuriæ carnisque impe-
 tigini , admotæ pœnæ facient medicinam : non adeò quod corpo-
 ris vires infringantur , spiritusque lasciuæ detrahantur (non enim
 tam eximias pœnas à quoquis passim exigi satis scio) sed quod
 contrariis actionibus decrescant paulatim vitiosi habitus , qui pau-
 latim vires sumpserant , naturæque quasi altera natura adhærebant .
 Deteritur nimirūm contraria agendo vitium ; & prout creuerat ,
 jam decrescit.

Fructus
tertius.

Adde , quod cum summum submissionis genus sit , fla-
 gris mancipii adinstar cædi ; & nihil adeò inter homines
 censeatur humile & inglorium , quām verbera inultum pati ;
 sanè tam contemptibili ratione agendi dum caro excipitur , de-
 tumescet ancillæ fastus , & discet tandem meminisse conditio-
 nis suæ.

Fructus
quartus.

Quid , quod tam egregia de corpore relata victoria , nouas
 easque eximias à Christo dandas gratias promeretur , qui bus im-
 butus animus ea tandem vitia superabit , pro quibus debellandis
 tantæ & tam crebræ exantlantur pœnæ ?

Denique

Ibid.

45.

46.

47. Denique ut caput hoc finiam : Accedit ad hæc, inquit Tridentinus, quod dum satisfaciendo patimur pro peccatis, Christo Jesu qui quintus pro peccatis nostris satisfecit, ex quo omnis nostra sufficientia est, conformes efficimur; certissimam quoque inde arham habentes, quod si compatimur, & conglorificabimur. Pudeat sane segnem esse verum peccatorem, vbi tanta in corpore innocentissimo sceleribus nostris eluendis perperclus est, qui peccatum non fecit, peccatorisque similitudinem assumpsit, absque peccato, tantum ut pro peccatoriis moreretur, moriendoque satisfaceret.

§. VII.

Exponitur quibus pœnis corpus affigendum sit. Et quomodo à Deo corpori immisæ misericordie acceptandæ sint, ut per eas pro peccatis satisfiat.

48. Excitata sunt fortasse quorumdam studia: illudque sibi clarè edici postulant, quæ tandem sint afflictiones ex, è quibus tam præclari animo fructus obueniant. Verùm ingrata corpori dum commemoro, nescio sanè an magna mihi præstantia sit audiencia: nam quantumuis medicinæ oblatæ præstantiam æger approbet; ejus tamen, si orexi aduersa est, memoriam exhortsit. Cùm autem de perdomandâ carnis petulantiâ mentionem fecerim, credent multi, me Sanctissimorum hominum prouolutum exempla; qui sancto quidem, sed admirando odio corpus persecuti, illud seueris modis pertractarunt: neque relatâ quamvis victoriâ posuerunt arma, donec rebellantes quotidie carnis impetus, quotidianis etiam præliis aliquando tandem debellassent. Tremunt hîc, sat scio, quorumdam aures, & jam flagella aut loris aut funiculis intertexta; aut catenulas; aut virgarum ictus audire sibi videntur, quibus, innocentissimi quamuis homines, corpus quotidie exceperè; non aliàs ab incepto supplicio destituti, donec sanguine toti disfluerent. Timent alii, ne cilicia sensu horrida, aliaque pœnarum instrumenta in medium profaram; quibus dum carni male est, ejus impetigo eneruatur. Quid verò si jejunia commendem, ablegatasque delicatores epulas; iis tantummodo admissis, quæ non delicias faciant, sed necessaria

Pœnitentia
quædam
grauiores
exponuntur.